

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

»Danica« izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 7 kron, za pol leta 3 krone 50 vinarjev, za četrto leta 2 kroni. V tiskarni sprejemana za celo leto 6 kron, za $\frac{1}{2}$ leta 3 krone, za $\frac{1}{4}$ leta 1 krono 50 vin., ako bi bil petek praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj LIII.

V Ljubljani, 21. decembra 1900.

List 51.

Marija počeščena!

Kakor nekdanj rajski sel
Te pozdravil je vesel,
Ti prinesel oznanjenje
In človeštvu odrešenje;
Tako jaz — pozdravljam rad
Te Marija! vir, zaklad
Milosti, dobrot nezmerni.
Saj pozdrav Ti tisočerni
Vseh krščanskih src doni,
In ti bo do konca dni, —
Ti od vseh rodov blagrena:
O Marija počeščena!

Radoslav Silvester.

Leopold

po božji milosti knezškof sekovski,
doktor sv. pisma,

častiti duhovščini in vernemu ljudstvu sekovske škofije pozdrav in blagoslov v Gospodu našem Jezusu Kristu.

(Konec).

Tudi mi, ljubljani škofljanji, smo udje te cerkve od svoje mladosti — se li ne bomo tega veselili? Na skalo sv. Petra smo pozidani že ob svojem sv. krstu, — ali bomo mogli kedaj omahovati? Katoliška cerkev nas je koj po rojstvu sprejela v svoj naročaj; jednako skrbni materi nas je dojila z mlekom milostij, branila nas v okrilju svoje moči, peljala in vodila z lučjo nebeškega svojega nauka, z ljubeznijo in skrbjo nas je izrejevala — ali jej ne bomo za to hvaležni? Ta cerkev je bila nam Štajarcem več nego tisoč let skrbna spremljevalka v ljutih bojih, ki so divjali v deželi in ob mejah; ob

času kuge in lakote; v hrupu revolucije in v splošnih težavah človeškega življenja — zamore li biti kateri Štajarec tako nehvaležen, da ji pokaže sedaj hrbet,*) ter se zveže z njenimi nasprotniki, da gre s temi odpadniki in krivoverci svojo dobro mater zaničevati. Prav v devetnajstem stoletju je ta cerkev za nemški del Štajarskega posebno skrbela. Iz tujih dežel jej je poslala tri imenitne škofo: katerih prvi je Roman Sebastijan Zäugerle, drugi Josip Otmar vitez Rauscher, in tretji dr. Ivan Zwerger, ki so po svoji učenosti, pobožnosti in gorečnosti za izveličanje duš storili dobrega neizmerno veliko. Ta sv. cerkev je poslala v deželo veliko število redovnikov, ki so z molitvijo, poukom, z deli usmiljenja v bolnicah in sirotišnicah bili pravi Božji blagoslov. Omenjam naj tu Karmelitaric, Dominikanaric, Gospej dobrega Pastirja in presv. Jezusovega srca, Šolskih sestra, Sv. Križa sestra in Usmiljenek, katerih zadnjih imamo v deželi nad tisoč. Ta cerkev je tekom zadnjih trideset let dala postaviti 24 Božjih hramov in 167 oltarjev — in je s tem odprla krščanskemu ljudstvu bogatih studencev milostij Božjih. Saj se tu Jezus Krist ponavlja vedno daruje v naše izveličanje in tu vedno biva med nami v presv. zakramentu. Omišljevala je zlasti v drugej polovici tekočega stoletja misijone med našim ljudstvom v tako obilnem številu, da se mu je vedno ter vedno nudila prilika — znova se posvetiti in ukrepi za boj tega življenja.

In na vse te milosti in dokaze ljubezni naj bi katoliški Štajarec pozabil? On naj bi se dal

*) Od tod naprej so naperjene besede past. lista zoper tistočasni tako hrupni nemški tok: »Proč od Rima«. — Od Štajarcev srečnejim Kranjcem ga niti ni bilo čutiti.

zapeljati, da svojo cerkev, dobro mater, prepusti zaničevanju krivovercev, zasramovanju lažnjivcev, hudobnim kalilec miru, ki so se prisilili v našo lepo deželo? Mala politična praska, osebno sovražstvo, ki ga pa cerkev zakrivila ni, naj bi dalo povod, da odstopi od nje, za katero so ti soči veselo prelivali svojo mučeniško kri?

Ne, pravi Štajarec take nehvaležnosti ni zmožen.

Zato se pozivljam zaupno do vas, dragi škofljani, in vas zopet spominjam z apostolom: „Bratje, bodite trezni, in čujte, ker vaš nasprotnik, hudobni duh, hodi okrog kakor rujoveč lev in išče, koga bi požrl. Ustavite se mu trdno v veri!“ (Peter 5. 8.) in zopet: „Čujte, stojte v veri, moški se držite in trdni bodite“ (1 Kor. 16. 13) in slednjič: „Strankarskega človeka se ogiblji vedoč, da je tak popačen in greši, ker s svojimi zmotami sam sebe obsoja“ (Tit. 3. 10).

Čas poskušnje je tu! Že so nekateri oslabili in padli, ker se niso ogibali slabe družine in slabe priložnosti: Čujte torej in molite, da ne pridete v skušnjavo“ (Mark. 14. 38.) Prejemajte pogosto cerkvene sv. zakramente, ne berite protiverskih knjig in časnikov: ker kdor strup vživa, pogine ob strupu.

Za veliko milost pa, da je nas Jezus Krist poklical v svoje kraljestvo sv. cerkev in nas obsipal z nešteti milostmi, moramo se mu po opominu sv. očeta v zadnjem letu tega stoletja posebno zahvaljevati. Zato bomo v ta namen

I. Praznik presv. srca Jezusovega obhajali v tem letu posebno slovesno.

II. Božjo pot v Marijino Celje, na katero smo že l. 1898 mislili, nastopimo iz vseh župnij moje škofije. Sme se združiti več župnij in pod vodstvom jednega duhovnika opraviti božjo pot. Kjer pa je radi oddaljenosti ali drugih ovir to nemogoče, ondi naj obiščejo kako bližje romarsko cerkev. Natančneje glede časa in okolnosti vam bodo Vaši dušni pastirji naznanili. Graškim božjepotnikom pridružim se, če Bog da, sam in želim, da se božje poti udeleže v obilnem številu meščani in okoličani.

III. Tekom tega leta se položi temeljni kamen zaobljubljeni cerkvi v čast sv. Jožefu v Gradci. Prostovoljne prispevke za zidanje te cerkve vsakokrat hvaležnostno sprejmejo Vaši cerkveni predstojniki.

* * *

Razglasujoč postno postavo za to leto, Vam hočem to le pripomniti kot vvod:

1. V duhu sv. časa in cerkvenih postav in po želji sv. očeta naj se zdržijo vsi katoliški kristijani ves postni čas hrupnih vesel in raztresenja, sosebno plesa in balov. Samo ob sebi razumevno velja to tudi za petke in kvaterne dni vsega leta. Pridno pa naj se obiskujejo v vsem tem času cerkve, pogosteje prejemata sv. zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa, rado naj se poslušajo pridige, domače pobožnosti naj se vneto izvršujejo in izvajajo druga dobra dela.

2. Med dobra dela spadajo tudi milodari za sv. očeta, ki jih neobhodno potrebujejo, da vladajo sv. cerkev. V njihovem imenu prosim za „Petrov vinar“, ki naj bi se v postnem času pobral, da se za veliko noč odpošlje sv. Očetu. Za „P. v.“ pretečenega leta se papež zahvaljuje in podeljujejo vsem darovalcem svoj blagoslov.

3. Tekom letošnjega sv. leta se po stari cerkveni šegi ne morejo odpustki dobivati v prid živim kristijanom. Pač pa so vsi odpustki sv. leta po priprošnji za duše v vicah. Zato se skušajte vseh odpustkov kakor doslej udeležiti in vse brez izjeme dušam v vicah darovati: za ranjce stariše, brate, sestre, prijatelje, dobrotnike, siceršnje znance in sorodnike, kakor sami izvolite. Na ta način bodo tudi duše v vicah deležne milostij jubilejnega leta in se Vam svojo priprošnjo pri Bogu skazejo gotovo hvaležne.

(Nato je pisana navadna postna postava sekovski škofiji za leto 1900.)

Blagoslov Očeta, Sina in sv. Duha bodi in ostani vedno pri vas. Amen.

† **Leopold,**
knez-škof.

Opomba. Pričujoči pastirski list naj se ljudstvu z lece prečita nedeljo imenovana: Quinquagesima.

Za „Danico“ priredil L. P.

Cerkve in zvonovi v dekaniji Kranj.

(Dolje.)

XIV.

Smlednik.

Podružnice.

7. Ekspozitura Trboje.

Trboje s cerkvijo Marijinega vnebovzeta so bile določene ob koncu 18. veka, da posta-

nejo samostojna duhovnija (lokalija). Domačini kakor tudi njihovi sosedje iz Žrjavka in Moš so se mnogo trudili, da dobijo lastnega duhovnika ter navajali različne vzroke, zakaj bi se radi ločili od Smlednika. Takratni župnik Andrej Bajželj (rojen l. 1742 v Fait-u na Koroškem, umrl v Smledniku 3. marca 1806) se je odločno branil, da bi izgubila župnija toliko duš. V dotičnem protestu piše: „Ustanovitev lokalije v Trbojah ni nikakor potrebna. Ljudstvo ima slabo uro hoda k župni cerkvi, kamor se pride po lepi ravni poti strdo zemljo. Boljše je, ako se nastavi v Smledniku poleg sedanjega še en duhovni pomočnik, da bomo trije dušni pastirji, kakor so bili v nekdanjih časih“. Prav to je pričal tudi graščinski oskrbnik Jakob Prepeluh. Kljub temu so postale Trboje ekspozitura in že l. 1795 nahajamo ondi duhovnika Andreja Spenko, leta 1803 Martina Sumrek in dr. Dasi Trbojei v cerkvenem oziru niso samostojni, dobivajo vendar vedno kakega bolehnega ali vpokojenega gospoda, ki jim opravlja božjo službo in deluje kolikor mogoče v dušnem pastirstvu.

Cerkev se imenuje leta 1631 „Ecclesia Beatae Mariae Virginis in Tribui“. Vže takrat je imela tri oltarje, le na epistelski strani so častili sv. Leonarda, sedaj pa sv. tri kralje. Cerkev je obdajalo košato drevje, katero so morali vsled škofovega ukaza posekati, da ni zakrivalo svetlobe.*) Trostransko svetišče nas spominja stare hiše božje, druga zidava je iz poznejše dobe. V velikem oltarju, katerega so dobili iz Vodic, vidimo Marijo-kraljico z žezlom v roki in z Jezusom v naročju, ob straneh stojita kipa sv. Joahima in sv. Ane. V manjših dveh oltarjih častijo sv. tri kralje (epistelska stran) in sv. Nikolaja (evangeljska stran). V ladijinih stenah ste podobi Jezusovega in Marijinega srca.

Velika nesreča, ki jo bodo pomnili pozni rodovi, je zadela Trboje 27. junija 1883. Bilo je drugo nedeljo po binkošti, ko so obhajali običajno procesijo v osmini sv. rešnjega Telesa. Po končanem sprevodu švigne iz topiča ogenj v bližnjo slamnato streho. Hitro se širi požar in kmalu je krog 50 hiš v pepelu. — Koliko nesreč se je že zgodilo pri neprevidnem streljanju! Cerkev, o taki slovesnosti najlepše okinčana, je trpela silno veliko ter postala skoro razvalina. Monštranco z Najsvetejšim so sicer

rešili in prenesli v Smlednik, toda drugo je bilo uničeno, svetilnice so popadale na tla, lestenice se razbili i. dr. Da bi se ne porušile cerkvene stene in ž njimi vred obok, sezidali so ob zunanji strani podpore, ki držijo sedaj celo stavbo skupaj. Tudi velikonočni potres l. 1895 ni ostal brez sledu ne tukaj, ne pri drugih smleških podružnicah. Znano je namreč, da je bila prav ta okolica pri središču potresnega sunka. Sedanji župnik Ivan Karlin je imel skrbi in truda dovolj, da so se vsled te nezgode zopet popravile cerkve.

Da je v omenjenem požaru l. 1883 zgorela tudi stolpova streha, ni treba omenjati; stopili pa so se tudi zvonovi, in drugega ni ostalo od njih kakor nekaj zmečkanih kep bronovine. Ljudem so se videle solze v očeh, ko so pobirali kosce v pogorišču. Nikdar se ne bodo glasili več ti dobri znanci, ki so jih klicali tolikokrat in ob raznih prilikah iz stolpovih lin. Toda drugega pripomočka ni, kakor na praviti nove. Akoprav je škoda velika, je pa še večja požrtovalnost ljudstva, ki si je omislilo takoj ono leto novo zvonilo. Zvonovi so vglasi v trdem trizvoku es—g—hes = 1. 3. 5. Vliči v Albert Sammasovi zvonarni l. 1883 s premerom 124 : 97 : 85^{cm} imajo 1920 kg skupne teže.

Veliki s podobami: Krist na križu, poleg njega Marija in sv. Ivan, Marija v nebeški slavi, sv. Nikolaj. Teža 1081 kg

Srednji tehta 500 kg. Križ, sv. trije kralji z zvezdo, sv. Florijan.

Mali zvon ima 339 kg in jasen, odločen glas. Križ, sv. Urh sv. Ivan Nepomuk.

Tačas, ko sem poskušal glasove, je lezel deček ob kroni zvonov, da preišče, kje imajo gravirano težo. Fantiču pride nekaj pametnega na um, reče namreč: „Ako bi imeli zvonovi zaznamovan tudi glas, bi ne bilo treba določevati kako pojejo.“ Prav dobra misel! Skoro čudno je res, zakaj da zvonovi do sedaj niso imeli poleg teže zabeloženega tudi glasu. Naj se skrbi zato v prihodnje.

* * *

Omeniti nam je še sledeče:

1. Na župnijskem pokopališču stoji kapelica v spominj Izveličarju, snetemu s križa (depositio ss. Corporis). Stroški zanjo so znašali nad 3000 gld., plačani iz zapuščine barona Fr. Lazarini, ki je naročil v svoji poslednji volji, naj se postavi omenjena kapelica. Sezidali so jo ob času župnika Antona Hafner (1856—1864), blagoslovil jo je pa ljubljanski stolni prošt Anton Kos l. 1862. Nad kapelo visi majhen mrliški zvon.

2. V prvem nadstropju graščine barona Lazarini je oratorij z lepo oltarno podobo Matere božje, sv. Ane, sv. Josipa in sv. Frančiška Serafinskega (slikal Thuma v Gradcu 1853). Oratorij, v katerem se sme opravljati sv. maša, je blagoslovil domači župnik Simon Kavalir 29. novembra 1841. navzoča sta bila Jernej Arko, župnik iz Vodic in

*) „Arbores intra murum circa ecclesias debent demi omnino i. e. abscindi“. Vizitacijski zapisnik iz l. 1631.

Francišek Brecljnik, lokalist iz Zapog. Na stropu vidimo sv. Frančiška Serafinskega v nebeški slavi, okoli njega čitamo napise: OBEDIENTIA ET CASTITATE (s pokorščino in čistostjo) PATIENTIA ET PAUPERTATE (s potrpežljivostjo in revščino), POENITENTIA ET HUMILITATE (s pokoro in ponižnostjo) JEJUNIO ET ORATIONE (s postom in molitvijo).

3. Pod razvalinami smleškega gradu, sedaj „stari grad“ imenovan, je dal baron Flödnig l. 1772 sezidati 14 postaj križevega pota (Kalvarija). Kapelice so stale na zemljišču posestnika Jerneja Jeraj, ki je odstopil l. 1788 dotično posestvo smleški graščini ter dobil kos grajskega gozda v zameno. — S Kalvarije imaš krasen razgled na okrog.

V vsej župniji: 8 cerkvâ, 1 kapela, 1 oratorij in 25 zvonov.

Župnik Josip Lartžar.

(Dalje prihodnjič.)

Ugovori in odgovori.

Francosko napisal Abbé de Ségur

(Dalje.)

Pasebodo drugi norčevali iz mene Človek vender nesme biti posebnež. Kakor drugi, tako moram tudi jaz.

Odgovor: Brez zamere, dragi prijatelj, ali si človek ali koza? Keze gredo druga za drugo in če skoči prva v prepad, skoči druga, tretja, četrta, vse po vrsti, kar ena stori, to stori tudi druga. Ali naj tako nesvestno in neumno delajo tudi ljudje? In vender koliko ljudi je kot keze! Koliko jih drvi proti peklu zato, ker drve tudi drugi.

Ti praviš: Človek ne sme biti posebnež? In vender, pravim ti, mora biti posebnež, ker je potrebno živeti ločeno od sveta, ne sicer iz ošabnosti, niti iz mržnje do sveta, ampak, ker hočemo biti krepostni sredi med popačenim svetom.

Žali Bog, da je večina ljudi popačenih a krepostnih malo. Zato odločujejo popačeni javno mnenje. Kdor torej hoče hoditi po prav poti, ta je prisiljen, da se od njih loči in postane posebnež. Komur je na srcu večni blagor, ta mora po tej poti.

Jezus Krist je jasno učil: „Pojdite noter skozi ozka vrata; zakaj široka so vrata in prostorna je pot, katera pelje v pogubljenje in v liko jih je, kateri po nji hodijo. Kako ozka so vrata, in tesna je pot, katera pelje v življenje in malo jih je, kateri jo najdejo.“ (Matej 7, 13, 14.)

Zopet drugod pravi Jezus: „Ne bojte se onih, kateri telo umore, duše pa ne morejo umoriti; temveč bojte se veliko bolj tistega, kateri more dušo in telo pogubiti v peklu.“ (Matej 10, 28.)

Pri drugi priliki je zopet rekel: „Kdor se Mene in Mojih besedi sramuje, tega se bo tudi Sin Človekov sramoval, kadar pride v svojem veličanstvu.“ (Luka 9, 26.) „Kdor pa bo stanoviten do konca, bo izveličan.“ (Matej 24, 13.) t. j. kdor bo stanoviten kljub vsemu zasramovanju in slabim izgledom.

In kdo tako opominja, kdo preti in obljublja? Naš največji Sodnik, Oni, ki ni izgovoril besedice

brez pomena, ki je sam rekel: „Nebo in zemlja bodesta prešla, a Moje besede ne bodo prešle.“ (Matej 24, 35.)

Potemtakem, dragi prijatelj, ako nočeš biti pogubljen, moraš živeti med svetom, a ne s svetom, torej moraš biti posebnež. Tega si ne smeš šteti v nikako nečast.

„Pa me bodo drugi zasmehovali“, tako mi ugovarjaš. Kaj zato? Saj nimaš nikake škode od tega. Tebi bi bilo je zasmehovati, ker so zares smešni. Kdo naj zasmehuje? Ali norec modrijana, ali modrijan norca?

Ako bi te kdo zasmehoval, ker ješ ali ker po nogah hodiš in ne po glavi, — ali bodeš radi tega nehal jesti, ali boš morda jel pa po glavi hoditi? Gotovo ne, in sicer zato ne, ker veš, da je to, kar delaš, prav in pametno, a nasprotno bi bili neumno. Toda koliko bolj bi bilo neumno pogubiti svojo neumrljivo dušo le zato, da storiš po volji kakemu prijencu, takemu po volji ki ga prav za prav studiš v svojem srcu.

Pohvala iz ust takih ljudi bi bila za nas sramota, a njihova graja in zasmeh je nam v čast.

Vender si ne smeš pretiravati te stvari. Nikar ne misli da bi bil popolnoma osamljen, ako hočeš Bogu služiti. Res je slabih ljudi je vedno več na svetu nego dobrih, vender je število dobrih večje kakor si domišljuješ. Vera sopet stopa tudi pri višjih slojevih človeške družbe na svoje častno mesto.

Bodi torej dober, prijazen in ljubeznjiv do vsakega, smejaj se, kjer se moreš brez greha smejati — in potem te bodo pustili, da delaš in živiš po svoji volji. A ne smeš se ustrašiti takoj, ako te kdo nekoliko zasmehne ali po strani pogleda.

Pusti druge, naj dirjajo v propast, če hočejo, a ti na reši svojo dušo! Naj se smeje, kdor se hoče. Kdor se zadnji smeje, smeje se najbolje.

XXXIX

Krščansko življenje je preveč dolgočasno in preveč žalostno. Človek semora vsemu odreči, in poleg tega biti še v vednem strahu. To ni pravo življenje!

Odgovor: Tu pa le počasi prijatelj! Ne prenašli se! Tako hudo tudi ni. Krščansko življenje ne zahteva od tebe, da se vsemu odpoveš, da vedno živiš v strahu. Ti stvar pretiravaš. Da, cerkveni zakon je jarem, toda Gospod Jezus Krist, ki ga je nam naložil, pravi: „Moj jarem je sladek in Moje breme je lahko.“ (Matej 11, 30.)

Gotovo poznaš tudi dobre kristijane. Ali so v resnici tako žalostni, čmerni in nesrečni? Prav nasprotno je res. Povem ti, kar poznam dobrih kristijanov, vsem se na obrazu odseva neka notranja zadovoljnost, poštenost in veselost tako, da človeku dobro da, ako je vidi.

Seveda ako hoče kdo biti dober kristijan, ta mora nad seboj čuti in se ogibati vsakega razveseljevanja, ki škoduje kreposti. Ne tajim, da je boj volje proti strastem večkrat težaven in hud. Toda ali je kak stan na svetu, ki bi bil brez boja, brez zatajevanja? Da si dosegel svoj poklic, da si si preskrbel vsakdanjega kruha, moral si prestati mnogo neprijetnosti in težkoč in tudi še sedaj imaš

marsikaj potrpeti. Še celo, kadar se greš razveselovat, še takrat te stane nekaj požrtovanja, in ti hočeš, da bi ne bilo za največjo in najvažnejšo stvar, za izveličanje duše ničesar potrpeti.

Svet vidi, kako kristijani molijo, se pokore, dajejo revežem milodarov, zatirajo svoje strasti in se odrekaajo čutnemu razveseljevanju. Vse to vidi svet in zato si domišlja, da je življenje kristijanom ne prijetno in strogo. A to je le na videz. V notranjost pogledaj in videl boš, kako je to življenje vse drugače. Kristijan je v svoji duši vesel in zadovoljen in radostno prenaša vse križe. Ali ni dober sin v notranjem vesel, ako se zavolje svoje matere odreče kaki malenkosti? Krščansko mišljenje, krščanska ljubezen osladi vse žrtve, prav kakor izpremena čebele v med zoperni sok, ki so se ga narkale na strupenem cvetu. Poskusi živeti res krščansko in prepričaj se boš, kako resnične so te moje besede.

To so stvari, ki se ne dajo opisati, ampak samo čutiti. Le spominjaj se svojih mladih dni! Malo je ljudi, da bi ne bili srečni vsaj dan prvega svetega obhajila okusili one čiste sreče božje ljubezni. Tudi ti si bil srečen ta dan in zakaj? Bil si čist, nedolžen, pobožen, ali kratko bil si dober kristijan.

O, vrni se in postani to, kar si bil ta čas, in zopet boš srečen. Bog tvoje mladosti še živi in je vedno isti, On se ni izpremenil, a izpremenil si se ti. On te še vedno ljubi ter pričakuje, kdaj se vrne zgubljeni sin. Ne boj se Ga, On je tvoj, dobri Izveličar in Pribežališče skesanih grešnikov. Kdor pride k njemu, njega zavrgel ne bo.

Sprejmi torej lahki in sladki jarem, jarem krščanskega življenja, in sopet najdeš mir in srečo srca, edino pravo veselje na svetu, a po smrti pa večno veselje v nebesih.

A. M.

(Dalje pride.)

Škof Jakob Trobec in katoliška cerkev v Ameriki (Severne države).

Friburski list „Liberté“ je objavil jako zanimive podatke in črtice o katoliški cerkvi v združenih državah. Iz statističnih podatkov se posname stanje katoličanov, pa se tudi razvidijo verske razmere v „Uniji“ sploh.

Po ljudskih štetvi z dne 1. junija l. 1890 bilo je ondi krog 63 milijonov ljudi. Dandanes jih utegne biti 70 milijonov. Glede verskega izpovedanja se štejejo ondi le oni odrastli, ki vero izpoznajo in bogočastje izvršujejo; in takih so leta 1890 našli le 21 milijonov, katero število se zamore z otroki povikšati na 30 milijonov. Iz tega sledi, da v tej deželi večina stanovnikov ne pozna verskega življenja.

Leta 1890 je bilo zavednih katoličanov 6.231.417; metodistov 4.589.289; baptistov 3.712.468; prezbitrijancev 1.278.312; luterancev 1.231.072 in raznim drugim verskim ločinam jih je pripadalo 3.5 milijonov. Torej ima ondi katoliška vera več izpoznavalcev, nego vsaka druga vera. Ako prištevamo otroke katoliških starišev, potem one katolike, ki so sicer odtujeni verskemu življenju, pa niso vere popolno izgubili, in vpošte-

vamo pomnožitve prebivalstva, računa se smelo na 10—12 milijonov katolikov, dočim je bilo ondi l. 1783 pri vstanih združenih držav le 30.000 katoličanov.

Ondi izmed ptujcev, iz Evrope došlih, Slovenci (katerih je okoli 90.000) in Irci najbolj ohranijo svojo vero. Nekterim drugim narodostim je vere le malo mar, in pogosto odpadajo. Ondi velja prislovica: „Čas je denar“ in „denar je sveta vladar“.

Amerika ima 14 nadškofij, 174 škofij, 14.860 cerkva in kapel, 10.752 svetnih in redovnih duhovnikov, 107 semenišč s 3.964 bogoslovci, 4.540 katoliških šol z 812.000 otroki. Tu niso všteti redovniki, laiki, redovnice, bratovščine, društva, razne ustanove in naprave. Sterilo se je mnogo za spreobrnjenje zamorcev in kolikor moč tudi krivovercev. Duhovno pastirstvo pri Indijancih, katere zdaj oskrbujejo benediktinci, je doseglo veliko uspehov.

Ponosni in veseli smemo biti kranjski Slovenci; kajti naša dežela je Ameriki dala že 4 škofa. Ti so: Friderik Baraga, škof v Marqueti, umrl l. 1868 v sluhu svetosti; Ignacij Mrak, roj. dne 16. okt. tobra 1810 v Poljanah nad Skofjo Loko, v mašnika posvečen dne 13. avgusta 1837; je bil l. 1839 v Legnani Veroneška škofije hišni kapelan in domači vzgojitelj pri baronu Pirquet de Cesenatico. L. 1845 je bil kapelan v Slavini, potem je šel v Ameriko ter že leta 1849 misijonaril v škofiji Detroit. Postal je škof v Marqueti ter je l. 1870 obiskal domovino — mož apostolske priprostosti in ponižnosti. Nekaj let pozneje se je odpovedal škofiji, ter zdaj 90letni starček posluje kot domači kapelan in spovednik redovnic v Marquetu. Na škofijski stolici mu je bil naslednik, kranjski rojak J. Vertin, roj. l. 1845 v Beli Kranjski. Ko je bil še deček, izselil se je oče z domačo družino v Ameriko. Ondi je postal bogat kupec, ter je, kakor se pripoveduje, dal sinu duhovniku velike svote denarja za cerkvene zgradbe. Pred nekoliko leti je obiskal Kranjsko, tudi je bil dne 14. septembra 1897 med škofijsko konsekratorijo, ko je bil naš rojak Jakob Trobec v škofa posvečen a je nekoliko mesecev pozneje umrl. Četrty škof izmed kranjskih rojakov je pa Jakob Trobec, doma iz Polhovega Gradca, star nad 60 let. Šolal se je v Ljubljani, kjer je l. 1863 napravil maturo z odliko in stopil v semenišče. Po zimi pride misijonar Er. Pirec v Ljubljano nabirat bogoslovcev za misijone. J. Trobec gre v Ameriko s S. Žužek. Ignacijem Tomazin, Josipom Buh in drugimi. Ondi je bil že leta 1865 v mašnika posvečen, in je pastiroval v s. Pavlu. Leta 1880 je obiskal Kranjsko in dobil še očeta živega. L. 1897 je postal škof v St. Cloude; Ta škofija ima 65 župnij, 101 duhovnega, 43.000 vernikov in spada pod nadškofijo Šent Pavel, kateri so podrejene 4 škofije. Minesota je poljedelska dežela, v kateri bivajo Slovenci, Nemci, Angleži, Čehi in Poljaki. Letos pa je škof Trobec prišel domu na Kranjsko. Obiskoval je po rodni si deželi svoje stare prijatelje in znance. Povsod je bil radostno in gostoljubno vsprejet. Rožnivenško nedeljo je navzočeval ob posvetitvi romarske cerkve „Marija Pomagaj“ na Brezjah, kjer je posvetil oltar sv. Antona puščavnika. Drugi dan pa je maševal svojim najbližim sorodnikom na Brezjah. Zbrali smo se tu škof Trobčevi sošolci in maševali na Brezjah. Potem pa smo se peljali v Begunje, kjer nas je

ljubi sošolec župnik Ivan Košmelj bratovsko sprejel in pogostil. Sestanka so se vdeležili: Škof Jakob Trobec dekana Ivan Novak in Anton Fettich Frankheim, župniki Ivan Grčar, Ivan Virant, Ivan Košmelj in pisatelj teh vrstic. Pozneje sta še došla dekan Fran Kunstel in duhovni svetnik Martin Poč. Vrstile so se razne napitnice. Škof Trobec je pričel: Kako prijetno je, kadar bratje skup prebivajo, kako prijetno je, ko bratje kolegi skupaj pridejo i. dr. Spominjali smo se tovarišev duhovnikov, ki niso mogli priti.*) pa tudi onih svetnega stanu, izmed katerih nekateri zavzemajo jako odlične službe in postojanke. Kakor je omenil škof Trobec, nobeden naših sošolcev svetnega stanu ni kaj nasproten veri in duhovskemu stanu. Nismo pozabili tudi ne svojih umrlih tovarišev in svojih umrlih profesorjev. Spominjali smo se pa tudi še treh živih profesorjev, ki so prošt dr. Klofutar, kanonika: stolni dekan Zamejic in dr. Leben. Kmalu je minul prijetni čas sestanka. Ločili smo se z obljubo, da se hočemo drug drugega spominjati v molitvi**.)

Župnik Alojzij Kummer.

Dostavek.

Prosili smo, prejemši gornji lepi sostavek, domačega vg. župnika Josipa Laznik iz Polhovega Gradca — naj dobrotno popolni zapisek o škof Trobecem bivanji v domači deželi. Prijazno se nam je odzval; zato hvaležno posnemljemo iz njegovega poročila nekaj svojega pristavljajoč. Prišel je škof Trobec na Kranjsko 6. septembra ter imel v domači župni cerkvi pograjski 8. septembra, malega šmarna dan, patronsko mašo. Teden potem se je udeleževal II. katoliškega shoda v Ljubljani. Njegov tačasni govor je priobčil dnevnik „Slovenec“. Zanimal se je za vse in hvalil posebno govornike-lajike. V stolnici je imel prvi shodov dan, torek 11. sept., pontifikalno sv. mašo, koji je navzočeval tudi k. š. Anton Bonaventura. Potem je pridigal tu nedeljo 16. septembra na novi maši svojega nečaka, ki ga je v mašnika posvetil v Št. Kludski stolnici v Ameriki Marijinega vnebovzetija dan. Sv. Mateja dan, 21. septembra, je

*) Župnika Karol Lapajne in Ključevšek.

**) V prvi šoli sta nam bila sošolca: sedanji kanonik in častni opat dr. Feliks Suk v Zagrebu in pa ekselenca dr. Adalbert Grčar, sedanji predsednik višjedenelnemu dalmatinskemu sodišču v Zadru, te dni imenovani Nj. Veličanstva tajni svetnik. V 8. šoli nas je bilo 56 učencev. Duhovniki gori imenovani in pa še pokojni Škofic, Grošelj, Pogačnik, Končnik, Mandelc. Nekateri so duhovniki v drugih škofijah. Izmed 56 se nas je 26 posvetilo duhovskemu stanu. Omeniti je še 2 redovnikov sošolcev, namreč frančiškanov o. Rajnerija Kokalj, definitorja v Ljubljani in lektorja ter v vsem slovanskem svetu proslulega slavista o. Stanislava Škrabec v Gorici. Izmed umrlih bodi omenjen prav posebni Trobecov prijatelj prof. Ivan Zupan. Prihajal je součenec Trobec v njega rodno hišo v Smokučih in pustil tu tudi svojo fotografijo. V svetnih službah se odlikujejo: dr. Albert Levičnik, predsednik deželne sodišče v Ljubljani; Dr. Al. Rüling, dvorni svetnik pri deželni vladi v Ljubljani; Iv. Vencajz, deželne sodnije svetnik v p.; Ramoveš, višji nadzornik državnih železnic; Rehn, podpolkovnik pri žandarmeriji; trije zdravniki doktorji: pl. Josch, Pavlič in Rak. Izmed 56 dijakov je bilo v VIII. razredu 12 odličnjakov.

bil škof Trobec v Novem Mestu, kjer je ta dan obhajal s pontifikalno sv. mašo obletnico svojega škofovega posvečenja v Ameriki. V dneh, ko je bil cesar v Gorici, je bil tudi on tam bivajoč pri oo. frančiškanih. Všeč mu je bilo tamošnje sprejemanje našega vladarja. Obiskal je kardinala Missio. Bil je tudi v Vodicaх pri župniku Žužek u. ki ga je še posebej povabil. Ob tisti priliki je v Šinkovem Turnu obiskal svojega sošolca, našega sotrudnika župnika Alojzija Kummer. Od svojega sošolca župnika Košmelja v Begunjah se je podal v Bled. Vse mu je bilo tu všeč; le tega ni mogel razumeti, zakaj da se tako širi tam nemškovanje. Ondi je obiskal nekdanjega pograjskega kapelana, upokojenega zaspiškega župnika Frančiška Jereb. Bil je v Lašičah in Ribnici ter je obiskal ondotno duhovščino. Obiskal je tudi Kamenik. Žegnansko nedeljo je imel v pograjski cerkvi zopet pontifikalno sv. mašo. Prišla sta ta dan sem še dva druga gosta iz Amerike: onat Engel, Ločnikarjev naslednik in profesor Aleksij Hofman, oba rojena Amerikanca; obojih stariši so bili Nemci. Vsi trije so potem šli na Brezije in v Bled. Tudi ljubljanski knezškof je obiskal škofa Trobeca na njegovem rojstnem domu; in pa stolni prošt dr. Klofutar s kanonikom Kajdižem. Večkrat je povdarjal, kako ljubeznjivo da ga sprejemljejo po Kranjskem. A tudi škof Trobec sam je jako ljubeznjiv in ponižen. Ne pozna se mu v občevanju, da je škof. Za vsacega je imel prijazno besedo; v družbi je bil pa jako šaljiv in je rad povedal kako smešno. Odpotoval je v družbi omenjenih Amerikanov in svojega nečaka novomašnika 29. oktobra na Trsat. Z Reke so se podali na moriji v Ankono. Od tod v Loreto in v Rim, kjer jim je bila pot do sv. Očeta. Iz Neapola se vrne Trobec z nečakom domu v Ameriko. Po Ameriki bo obiskoval razne prijatelje in bo krog novega leta 1901 sopen doma v Št. Kludu.

Uredn.

Dobri pastir. *)

Bilo je dne 22. julija, god velike svetnice in spokornice, sv. Marije Magdalene. Mogočno so doneli zvonovi v predmestni cerkvi sv. Magdalene v Londonu ter so vabili vernike k službi Božji.

Prebivalci Londona, glavnega mesta Angleške, so večinoma protestanti, zato šteje mesto malo katoliških cerkva. Zato je pa ti verniki obiskujejo tem bolj. Zlasti pa je bila cerkev v predmestji sv. Magdalene, odkar je nastopil tu nov župnik, sloveč pridigar, vedno prenapolnjena. Tako tudi danes. Cerkev je bila krasno ozaljšana, brez števila sveč in svečic je plamtelo na altarju ter razsvetljevalo Božji hram. Uprav se je pričela pridiga. Pogledi vernih poslušalcev so bili vprti v častitljivega župnika, ki je z ognjevitno besedo blagroval nje, ki so čistega srca,

*) Ginljivo, nad vse poučno povestico smo bili namenjeni prihraniti si Magdalenovanju v poletni dobi. — A ker orisuje tako lepo tudi idealno nadahnjene duhovnika, naj pohiti že koj sedaj med Slovence Upamo namreč, da nekateremu bralcev postane lučica uprav v dnevih naše vsestransko procvetle »slovenske olike s pestmi«.

Uredništvo.

kajti njih je nebeško kraljestvo, ter zopet z očetovsko milim glasom vabil one, ki so padli, naj zopet vstanejo ter se vrnejo na pravo pot. Stavil jim je za vzgled veliko spokornico sv. Magdaleno, kateri je bilo po Gospodovih besedah veliko odpuščenega, ker je veliko ljubila.

V prvem klečalniku, pred altarjem je bila mlada ženska oseba, ki je svojim vedenjem koj v začetku vzbudila župnikovo pozornost. Glavo je utrujeno naslonila na klečalnik in le tu in tam se je dvignila ter z nepopisno tužnim pogledom zrla na župnika, kakor da bi si hotela vsako njegovo besedo zapisati globoko v srce.

In ko je župnik konec pridige z gromečim glasom žugal nespokornim grešnikom večno pogubljenje in strašne kazni v večnosti, tedaj je smrtno blede obličje pokrila rokami ter bridko zaihtela.

Božja služba je minula, sveče na altarju so bile pogašene in verniki so drug za drugim zapuščali hram Božji, a ženska pred altarjem je klečala še vedno na klečalniku. Župnik, ki jo je že med pridigo opazoval, se je vrnil v cerkev in ugledavši jo na prejšnjem prostoru je stopil k njej ter jo rahlo vprašal česa še želi, če se morda izpovedati želi.

Počasi je dvignila glavo ter z neizrečeno tožnim nasmehom spregovorila:

„Izpovedati? Ne! ne; izpovedati . . . čemu, zame je tudi prepozno“.

In zopet je pokrita obrez z rokami. Toda namestnik dobrega pastirja je koj spoznal, da ima pred seboj izgubljeno ovčico: zato nadaljuje rahlo besedo:

„Prepozno? Nikakor otrok moj! Dekler živimo vedno je čas vrniti se v Očetovo naročje. Samo, če hočete! Gospod je vedno pripravljen, da odpusti, le da mu skesanim srcem obljubite poboljšanja“.

„Ne, ne! — za me je prepozno . . . in poboljšati se — ne, ne, ne morem; predaleč sem zašla, za me je prepozno“.

„Nikakor draga hči! Gospodovo usmiljenje je neizmerno, gotovo Vam pomore . . .“

„Prepozno za me“ seže mu nesrečnica sopen v besedo, „leta in leta že živim v grehu. Delati ne znam več; beračiti se sramujem. Da bi se poboljšala? — na to niti nisem mislila do danes — za me prepozno — vse za me prepozno. Meni ni več nikake pomoči!“

„Ne obupajte“ tolaži jo župnik, „glejte veliko svetnico, kateregod obhajamo danes tudi ona je veliko grešila; a vendar je našla milosti in odpuščenja. Za bodočnost pa ne skrbite. On, ki hrani tice pod nebom in oblači lilije na polju, tudi Vas ne zapusti. Morda Vas danes zadnjikrat kliče, ne ustavljajte se torej, in vrnite se v Njegovo naročje, dokler ni v resnici prepozno.“

A zaman vse prigovarjanje. Nesrečnica vstane s klečalnika ter se z besedami poslovi:

„Prepozno! prepozno, za me ni odpuščanja“.

Z solznimi očmi je župnik pokleknil pred oltar, ter je goreče prosil svojega nebeškega učenika, naj se usmili izgubljene ovčice, ter jo pripelje sopen na pravo pot.

Podoba nesrečnice mu je bila vedno pred očmi, vedno se mu je zdelo, da vidi pred seboj njen smrtnobledi obraz. Pričakoval je, da pride zopet k

prihodnji pridigi, a zaman, Spominjal se je je pri vsaki sv. maši, pri vseh svojih molitvah, a minula je nedelja za nedeljo, pridiga za pridigo; nesrečnice ni bilo v cerkev nazaj.

* * *

Nekega večera stopi cerkovnik v župnikovo sobo ter naznani, da zunaj čaka ženska, ki prosi, naj bi koj prišel v edno bližnjih ulic k neki na smrt bolni osebi.

Vestni župnik je koj pripravljen. Ko mu žena označi ulico in hišno številko, gre na pot.

Prehtrdivši nekaj ulic pride v najubožnejše Londonsko predmestje. Tu so bivali skoro sami židje in krivoverci. Marsikako zasramovanje je doletelo tu katoliškega župnika, a on je mirno hitel dalje.

Ko je došel do hiše, katero mu je označila žena, hotel je naglo vstopiti. A na pragu ga ustavi gospodar, hoteč mu zabraniti, češ: tukaj ni katolikov. A župnik mu mirno odgovori, da je bil prav v to hišo klican k neki umirajoči osebi.

V tem pristopi še gospodarjeva soproga. Ona je slovečega pridigarja že davno poznala, in ko čuje, da hoče župnik k bolnici, jame mu tudi ona braniti, naj se ne podaja v smrtno nevarnost. Ona bolezen je nevarno nalezljiva, pripoveduje, in še več tacega.

A župnik ji naglo seže v besedo:

„Dolžnost me kliče; pokažite mi, prosim k bolnici, da ne bode prepozno“.

„Torej, če jo hočete na vsak način videti, sledite mi, prosim“ odvrne gospodinja, ter pelje župnika po temnih stopnicah navzgor.

Gospodar je mrmral nekaj o trdoglavosti katoliških duhovnov, ki se brez potrebe podajajo v smrtno nevarnost. Njemu krivovercu, pač ni bilo znano, da so katoliški duhovni po izgledu dobrega pastirja z veseljem, pripravljenci dati življenje za rešitev svojih ovčic.

Gospodinja je dovedla med tem župnika do male podstrešne sobice. Pred vratmi postoji, ter se proti župniku obrnivši pravi:

„Tu, prečastiti, je bolnica, a svarim Vas še enkrat, ne postavljajte svojega življenja v nevarnost, ta oseba tega pač ni vredna“.

Mesto odgovora potrka župnik na vrata. — Odgovora ni; a pritisne na kljuko in vstopi.

Smradljiv okužen zrak mu je puhn timer nasproti. Mala svetilka, viseča na zidu, je na pol razsvetljevala prostorček in v kotu na kupu gnjile slame je ležala bolnica, ki je župnika pridigarja koj spoznala ter slabim glasom spregovorila:

„Hvala! hvala Vam gospod župnik, da ste prišli.“

Župniku se je zdel ta globoki otožni glas znan in bliže stopivši je spoznal v bolnici ono žensko, katera mu od praznika sv. Magdalene ni hotela iz spominja. Izkušeni mašnik je kmalo opazil, da so bolnici ure štete, zato ni hotel tratiti časa, ter hitel, da pripravi bolnico na prihod večnega kralja.

Dobro uro pozneje je hitel župnik proti domu, a kmalu se vrnil v cerkovnikovem spremstvu.

Na črvivo polomljeno mizico je razgrnil cerkovnik prt ter prižgal dve, seboj prineseni sveči. Bleda luna je priplavala to trenutje izza oblakov

ter je z čredo brezštevilnih zvezdic zrla skozi potrta okna občudujoč neizmerno ljubezen nebeškega Pastirja, ki je tu v siromašni sobici našel in objel izgubljeno, dolgo iskano ovčico. — O večna in neskončna ljubezen!

Kralj vseh kraljev, Gospod zemlje in neba, je prišel skrit v podobi kruha, v ta nad vse borni prostorček — grešnici v srce; v srce, katero je bilo in čutilo le za svet in za grešno veselje; v srce, na katero je tolikokrat trkal zaman. — Res neskončna in neizmerna je ljubezen in usmiljenje Božje!

Márica Čebinova.

(Konec prihodnjič.)

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

a) Glavni namen:

21.) **Sv. Tomo, apostol.** Apostolski duh pri slovenskem posvetnem in redovnem svečenstvu. Društva za varstvo ženske mladine. Nesrečne družine.

22.) **Sv. Florijan.** Učenjaki. Častniki in uradniki. Stanovitnost v poklicu.

23.) **Cetrta adventna nedelja.** Hvaležnost za milost odrešenja. Ljubezen do osene našega Gospoda in Odrešenika. Srečna izvolitev poklica.

24.) **Sveti večer.** Krščansko praznovanje Božiča. Misijoni na Kitajskem. Obvarovanje katoliškega ljudstva pred socialističnimi zapeljivci.

25.) **Sveti božični praznik.** Ljubezen do siromaštva in ponižnosti, ki nas jo uče jashce. Otroci. Ubožci, zapuščeni in preganjani. Duhovno praznično veselje.

26.) **Sv. Štefan, mučenec.** Krščanska srčnost. Sprava med nasprotniki. Knezi in vladarji.

27.) **Sv. Ivan, evangelist.** Duhovniki in obhajanci. Duh ljubezni v javnem in zasebnem življenju. Državnozborske volitve v Avstriji.

N.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusovega Sroa.

Zahvala.

Sestra mi je hudo bolela, tako, da sem bila v velikih skrbeh zavoljo nje. Opravljala sem torej devetdnevno k Naši Ljubi Gospej, k sv. Jožefu in sv. Antonu, ter sem obljubila zahvalo v »Danici« naznaniti. Kmalo ji je bilo boljše. Čast in hvala torej Bogu, Materi Božji, sv. Jožefu in sv. Antonu.

M. S.

Listek.

Družbe sv. Cirila in Metoda „narodna šola“ v Šent-Rupertu ob Velikovci je praznovala svojo božičnico sredo 19. t. m. sledečim vspešnim: 1.) Petije: „Otroci veselje.“ Pojo učenci III. razreda. 2.)

Uvodni govor. (Cikulnik Tone.) 3.) „Zahvala.“ (Zupan Franja.) 4.) Drugi govor. (Cikulnik Ana.) 5.) Petije: „Prišla je noč.“ (o. A. Hribarjeva.) 6.) Deklamacije: a) „Jezuščeku v jaslicah“ (Mesner Ana) — b) „Sirota na sv. večer.“ (Kočnik Katica.) — c) „Na sv. večer“ (Škof Lizabeta.) d) „Božična noč.“ (Vedenik Mici.) — e) „Deček in bukve.“ (Riepl Fran.) — f) „Za novo leto.“ (Karpf Lizabeta.) — g) „Otročja pesmica“ (Miklav Lizabeta.) — h) „Majhni šolarji.“ (za 2 dekleti in 1 dečka.) 7.) Petije: „Koroška narodna.“ (A. Försterjeva.) 8.) Deklamacije: a) „Domovino ljubim“ (Mesner Fr.) — b) „Na zemljo.“ (Pušel Mici.) — c) „Novoletna“ (Moré Mici.) — d) „Nebeške bukvice“ (Lesjak Ivan.) — e) „Oče otroka usliši“ (Bruner Julika.) — f) „Kje sem doma?“ (Lesjak Jakob.) — g) „Pozabljeni cvetlici“ (Mesner Franja.) — h) „Muhasti deklamator.“ (Hafner Ana.) — i) „Kaj se bo Jože učil“ (Cikulnik Bošt in Zablantnik Fran.) 9.) Petije: „Na planine.“ (o. Hug. Sattnerjeva.) 10.) Božična igra s petijem: „Silvestrija,“ gozdna vila, igra v enem dejanju (predstavljajo večinoma majhni otroci.) 11.) Zahvala za darila: (Pušel Pepica.) 12.) Petije: „Večerna“ po Beethovenu in igranje na glasovirju. 13.) Razdelitev božičnih daril med učence — Kdor čutečnikov bere ta bujni vspešni ob božičnici naše velikovške šole in misli precejšnje mrzlo slovenskega naroda do družbe sv. Cirila in Metoda ter mu stopi pred duha ta skoraj neizogibna resnica, da bo družba tu in tam in tudi v Velikovci morala sčasoma opuščati po nekaj razredov: temu se brezdvombeno zasmili uboga slovenska mladina; a zasmili se mu tudi celotni slovenski rod, ki ima denarja za vsakovrstne veselice in pojedine, deli bogatih nagrad pri strastnostnih svojih volitvah — nima pa tistih malo beličev, ki bi ohranili našo nežno mladino očetni sveti veri in materini ljubi govorici.

Starček duhovnik. Letos 28. februarja je v samostanu Neustift na Tirolskem obhajal prečastiti g. kanonik Benedikt Padele sedemdesetletnico svojega mašniškega povečevanja. Slavljenec je star 94 let in je kljubu toliki starosti zdrav in primerno krepak. Najstarejši duhovnik je briksenške škofije. Naj se častitljivi starček še dolgo veseli življenja! — n —

Škofijska kronika.

Premilostni g. knežskof Anton Bonaventura Jeglič se je odpeljal saboto, 1. decembra na Vrhniko ter nedeljo jutro, 2. decembra, imel tam prvo sv. obhajilo. Med sv. mašo je nagovoril in obhajal šolsko mladino, ki je prvokrat pristopila k Gospodnji mizi. Popoldan je vsprejel nad 100 deklet v Marijino družbo. — Ponedeljek, 3. decembra, je posvetil dijakona g. Ivana Plahutnik v svoji hišni kapeli mašnikom. — Saboto, 8. decembra, je v Šmarji slovesno blagoslovil novo pokopališče in se popoldne udeležil tudi shoda tamošnje Marijine družbe. — Nedeljo, 9. t. m., je slovesno sklenil sv. misijon v Št. Vidu nad Ljubljano. — Ponedeljek, 10. t. m., posvetil 7 novih zvonov v Samassovi zvonarni.

— s —